

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2021 m. sausio 5 d.

Auditoriai tikrina ES paramą teisinei valstybei Vakarų Balkanuose

Europos Audito Rūmai šiuo metu vertina ES priemonių, kuriomis Vakarų Balkanuose remiama teisinė valstybė (tai yra narystės reikalavimas), veiksmingumą. Auditas apima keturias šalis kandidatės (Albaniją, Šiaurės Makedoniją, Juodkalniją ir Serbiją) ir dvi potencialias šalis kandidatės (Bosniją ir Hercegoviną bei Kosovą).

Teisinė valstybė yra pagrindinė europinė vertybė. Nors oficialios ES apibrėžties nėra, paprastai suprantama, kad ji apima šiuos šešis principus: lygybę prieš įstatymą, teisinį tikrumą, valdžių padalijimą, nepriklausomus ir nešališkus teismus, skaidrias ir demokratines teisėkūros procedūras ir veiksmingą teisminę peržiūrą. Todėl teisinės valstybės stiprinimas yra glaudžiai susijęs su kova su korupcija. Ji taip pat yra viena pagrindinių ekonomikos augimo sąlygų.

Kad galėtų įstoti į ES, šalys kandidatės turi įrodyti savo gebėjimą prisiimti narystės ES įsipareigojimus, nustatytus pagal 1993 m. Kopenhagos kriterijus. Pirmasis šių kriterijų susijęs su išvystytais ir stabiliomis institucijomis, kurios užtikrina demokratiją, teisinę valstybę, žmogaus teisių laikymąsi, mažumų apsaugą ir pagarbą joms. Taigi stojimo derybų sparta labai priklauso nuo šioje srityje padarytos pažangos.

„Teisinė valstybė yra nediskutuotina narystės ES būtina sąlyga. Tačiau Vakarų Balkanų šalyse vis dar kyla problemų, susijusių su korupcija ir su tuo, kaip veikia jų institucijos, o tai trukdo joms įstoti į ES, – sakė už auditą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Juhan Parts. – Audito metu tikrinsime, ar ES iš tikrųjų padeda joms siekti pažangos šiose srityse, kad jos galėtų greitai pasirengti stojimui į Sąjungą.“

ES santykiai su Vakarų Balkanų šalimis palaikomi vadinamuoju stabilizacijos ir asociacijos procesu. Pagal jį teikiama parama teisinei valstybei, daugiausia palaikant politinį dialogą, taip pat teikiant finansinę ir techninę pagalbą, kad būtų lengviau įgyvendinti būtinas reformas. 2014–

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų preliminarios audito apžvalgos pagrindines mintis. Visas apžvalgos tekstas pateiktas eca.europa.eu anglų kalba.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

2020 m. laikotarpiu ES Vakarų Balkanams iš viso skyrė apie 700 milijonus eurų, t. y. 16 % ES dvišalės pagalbos, teisinei valstybei ir pagrindinėms teisėms remti šiose šalyse.

Ką tik pradėto audito tikslas – nustatyti, ar šios priemonės yra veiksmingos stiprinant teisinę valstybę Vakarų Balkanuose. Visų pirma auditoriai tikrina, ar ES teikiama parama teisinei valstybei:

- buvo tinkamai parengta;
- buvo tinkamai naudojama pagrindinėms nustatytoms problemoms spręsti ir
- padėjo pasiekti konkrečių ir tvarių pokyčių, kurie atitiktų ES standartus.

Bendra informacija

Šiandien paskelbtoje preliminarioje audito apžvalgoje pateikiama informacija apie šiuo metu vykdomą audito užduotį dėl teisinės valstybės stiprinimo Vakarų Balkanuose (auditas neapima Turkijos – penktos oficialios šalies kandidatės). Auditą planuojama užbaigti 2021 m. pabaigoje. Preliminarios audito apžvalgos parengtos remiantis prieš auditą atliktu parengiamuoju darbu ir neturėtų būti laikomos audito pastabomis, išvadomis ar rekomendacijomis. Visa preliminari audito apžvalga anglų kalba pateikta Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu).

Be to, Audito Rūmai taip pat atlieka auditą dėl [ES paramos kovai su didele korupcija Ukrainoje](#).

Kontaktai spaudai dėl šios preliminarios apžvalgos

Vincent Bourgeais, e. paštas vincent.bourgeais@eca.europa.eu,
tel. (+352) 4398 47 502, mob. tel. (+352) 691 551 502